

Sygn. akt II PK 187/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa M. S., M. D., W. G.  
przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej w T.  
o przywrócenie dotychczasowych warunków pracy i płacy,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 marca 2016 r.,  
skargi kasacyjnej powodów od wyroku Sądu Okręgowego w K.  
z dnia 27 stycznia 2015 r., sygn. akt III Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 27 stycznia 2015 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w K. i oddalił powództwa M. S., M. D. oraz W. G. o przywrócenie dotychczasowych warunków pracy i płacy, zasądając jednocześnie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kwoty po 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w obu instancjach.

W sprawie tej ustalono, że powodowie M. S., W. G. i M. D. są zatrudnieni u pozwanego Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w T. na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Do dnia 1 marca 2009 r. u pozwanego obowiązywał zakładowy układ zbiorowy pracy (zuzp) zawarty w dniu 28 sierpnia 2002 r. Artykuł 47 ust. 4 tego układu zawierał klauzulę, zgodnie z którą „w razie rozwiązania układu na podstawie oświadczenia stron lub jego wypowiedzenia, należy ustalić treść nowego układu.

Do czasu zawarcia nowego układu obowiązują postanowienia wynikające z dotychczasowego układu”. Nowy układ nie został zawarty. Wypowiedzeniami zmieniającymi z 5 lutego 2014 r., doręczonymi 17 lutego tego roku, pozwany wypowiedział powodom warunki płacy w części dotyczącej nagród jubileuszowych. Rezultatem wypowiedzeń zmieniających było obniżenie wysokości nagród jubileuszowych i pozbawienie powodów tych nagród w wysokościach, jakie wcześniej przysługiwały im zgodnie z treścią wypowiedzianego układu.

Sąd Rejonowy uznał, że prace prowadzone nad projektem postanowień układu z 2002 r. odbywały się w drodze negocjacji, swobody podejmowanych decyzji oraz pełnej świadomości co do rezultatów wprowadzonych klauzul, dlatego do czasu zawarcia nowego układu powinny obowiązywać postanowienia wynikające z dotychczasowego układu. W konsekwencji uznał wypowiedzenia zmieniające za bezskuteczne. Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się Sąd drugiej instancji, który przyjął, że Sąd Rejonowy dokonał błędnej oceny przeprowadzonego w sprawie materiału dowodowego w zakresie możliwości uznania, że sporne postanowienie zuzp zostało ustalone z zachowaniem swobody pracodawcy co do podejmowania decyzji w sprawie związania wynegocjowanym układem zbiorowym. Sąd odwoławczy podzielił zaprezentowane w uchwale Sądu Najwyższego, I PZP 9/07, stanowisko, że w przypadku zakładowego układu zbiorowego pracy zawartego w okresie pomiędzy dniem między 1 stycznia 2001 r. a 26 listopada 2002 r., a więc w dacie w której uzgodniono sporne postanowienie, że „w razie rozwiązania lub wypowiedzenia układu, strony przystąpią niezwłocznie do negocjacji treści nowego układu, a do czasu zawarcia przez strony nowego układu obowiązuje dotychczasowy”, którego nie stosuje się po rozwiązaniu układu z upływem okresu wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 2002 r., K 37/01 (Dz.U. Nr 196, poz. 1660), chyba że postanowienie to zostało ustalone z zachowaniem swobody pracodawcy co do podejmowania decyzji w sprawie związania się wynegocjowanym układem zbiorowym. Sąd Okręgowy argumentował, że przesłuchani przed Sądem pierwszej instancji świadkowie nie dali kategorycznej odpowiedzi na pytanie, czy sporna klauzula była efektem świadomego porozumienia stron. Również na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów

nie można było odtworzyć woli stron (w szczególności pracodawcy) co do spornej treści art. 47 zuzp. Powyższe, w ocenie Sądu drugiej instancji, przesądzało o tym, że nie można w sposób jednoznaczny przyjąć, aby ten sporny zapis układu zbiorowego obowiązywał faktycznie z woli stron, a nie był jedynie mechanicznym powieleniem zapisu ówczesnego art. 241<sup>7</sup> § 1 k.p., w dodatku uznanym przez Trybunał Konstytucyjny za sprzeczny z ustawą zasadniczą. Tym samym Sąd drugiej instancji uznał wypowiedzenia zmieniające za uzasadnione, co wymagało zreformowania wyroku Sądu pierwszej instancji przez jego zmianę i oddalenie powództw.

W skardze kasacyjnej powodowie zarzucili naruszenie 1/ art. 42 § 1 k.p. w związku z art. 45 k.p. przez przyjęcie, że przepisy te znajdują zastosowanie w sytuacji, gdy w wyniku wypowiedzenia układu zbiorowego pracy, zawartego w dniu 28 sierpnia 2002 r., strony od dnia 1 stycznia 2009 r. były związane stosunkiem pracy ukształtowanym wyłącznie umowami o pracę, mimo iż z art. 47 ust. 4 zuzp wynikało, że układ zbiorowy mimo wypowiedzenia, obowiązuje między jego stronami do czasu wejścia w życie nowego układu, oraz 2/ art. 382 k.p.c. przez wydanie przez Sąd Okręgowy zaskarżonego orzeczenia na podstawie części materiału dowodowego, zamiast jego całości, w szczególności wskutek całkowitego pominięcia dowodów wskazujących, iż sporny art. 47 ust. 4 zuzp został przez strony układu zbiorowego ustalony na zasadach swobodnego kształtowania treści układów zbiorowych, a nie stanowił jedynie powtórzenia regulacji prawnych obowiązujących w momencie zawierania układu zbiorowego, tj. art. 241<sup>1</sup> § 4 k.p. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali na jej oczywistą zasadność, albowiem wyrok Sądu Okręgowego w K. wydany został z rażącym i oczywistym naruszeniem art. 42 § 1 w związku z art. 45 k.p. oraz art. 382 k.p.c.

Wskazując na powyższe skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W ocenie skarżących, ich skarga powinna zostać rozpoznana z uwagi na jej oczywistą zasadność, spowodowaną ewidentnym naruszeniem przez Sąd drugiej instancji art. 42 § 1 w związku z art. 45 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c., które polegało na uznaniu, że chociaż układ zbiorowy pracy z 2002 r. został skutecznie wypowiedziany w 2009 r., to z istniejącego w nim zapisu, że jest on układem obowiązującym do czasu zawarcia nowego układu, to przestał obowiązywać dlatego, że sporny art. 47 ust 4 zuzp nie został uzgodniony na zasadach swobodnego kształtowania treści układów zbiorowych. Takiego stanowiska skargi kasacyjnej powodów Sąd Najwyższy nie podzielił już dlatego, że w utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na „oczywistą zasadność” skargi kasacyjnej wymaga od skarżących wykazania kwalifikowanego naruszenia prawa, które doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, dotkniętego wadami widocznymi „gołym okiem”, bez potrzeby dokonywania głębszej analizy faktycznej ani prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 oraz 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107). W rozpoznawanej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że strony nie uzgodniły spornego postanowienia układu w sposób ewidentnie korzystny dla skarżących, ale treść art. 47 ust. 4 zuzp była powieleniem ówczesnie obowiązującego art. 241<sup>7</sup> § 1 k.p. Dodatkowo wskutek upływu czasu nie było możliwe dokładne odtworzenie rozmów negocjacyjnych i celu powielonej regulacji układowej w 2002 r. Dlatego Sąd Okręgowy mógł uznać, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazywał, iż kontrowersje dotyczące potencjalnie spornej treści art. 47 ust. 4 zuzp nie były przedmiotem uzgodnień jednoznacznie korzystnych dla skarżących.

Oznaczało to, że w przedmiotowej skardze skarżący nie wykazali przesłanki jej rzekomo oczywistej zasadności, która byłaby widoczna *prima facie*, tj. od razu bez wnikania w szczegóły sprawy oraz bez potencjalnej potrzeby uzupełnienia materiału dowodowego oraz jego ponownej oceny, co na ogół usuwa się spod rozeznania kasacyjnego w rozumieniu art. 398<sup>3</sup> § 3 i art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c. Powyższe oznaczało, że w przedmiotowej skardze kasacyjnej zabrakło adekwatnego wniosku o przyjęcie jej do merytorycznego rozpoznania, skoro powołane w skardze twierdzenia w istocie rzeczy ograniczały się do polemiki z ustaleniami faktycznymi Sądu drugiej instancji oraz ich uprawnioną subsumcją prawną, która nie była dotknięta kwalifikowaną wadą oczywiście wadliwej interpretacji spornego postanowienia zuzp, zwłaszcza że skarżący nie wskazali adekwatnych podstaw dokonania kontestowanej wykładni.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.